

Stort prisfokus ved offentlige udbud på tværs af brancher

<p>Kortlægning af anvendte tildelingskriterier</p>	<p>1. Introduktion</p> <p>Når stat, kommuner og regioner sender opgaver i udbud, vælger de selv, hvor meget pris og kvalitetskriterier skal vægtes i vurderingen af tilbuddene. Indtil nu har det ikke været systematisk afdækket, i hvor høj grad prisen vægtes i forhold til de kvalitative parametre. På den baggrund har DI kortlagt de tildelingskriterier, som stat, kommuner og regioner anvender i deres udbud.</p> <p>Kort opsummeret viser analysen følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Omkring hvert tredje udbud på tværs af de undersøgte brancher afgøres alene på baggrund af, hvilken leverandør der kan tilbyde den laveste pris. • Når myndigheder ser på bedste forhold mellem pris og kvalitet, vægter prisen i gennemsnit mere end kvalitetskriterierne.
<p>To tildelingsmodeller ved udbud</p>	<p>2. Analysen</p> <p>DI har undersøgt anvendelsen af tildelingsmodeller i offentlige udbud fra 2014 til og med 2015. Myndighederne har i den undersøgte periode kunne vælge mellem to tildelingsmodeller: "laveste pris" og "økonomisk mest fordelagtigt tilbud" (ØMF). Myndighederne har selv vurderet og besluttet, hvilken tildelingsmodel de har benyttet i deres udbud.</p>
<p>Underkriterier ved økonomisk mest fordelagtigt tilbud</p>	<p>Tildelingsmodellen ØMF består af en række underkriterier, der dækker over både pris og kvalitet. Sidstnævnte giver myndighederne mulighed for også at vægte andre parametre end pris. Det kan eksempelvis være miljøegenskaber, samarbejde, kundeservice og færdiggørelsestid i deres vurdering af tilbuddene.</p>
<p>Rammer og datagrundlag for undersøgelsen</p>	<p>DI har via Europa-Kommissionens udbudsdatabase <i>Tenders Electronic Daily</i> (TED) indsamlet data om tildelingskriterier i de danske EU-udbud, der blev indgået kontrakt om i 2014 og 2015. Formålet er at afdække, i hvilket omfang stat, kommuner og regioner gør brug af henholdsvis laveste pris og ØMF som</p>

tildelingsmodel. Undersøgelsen er begrænset til områderne renovation, rengøring, pleje og omsorg og engangsartikler. Områderne er valgt, fordi de har forskellig karakter. Analysen markerer således, om der er en generel tendens til at bruge laveste pris, eller om der er tale om en branchespecifik tendens.

Afgrænsning af brancher

I dataindsamlingen er brancherne afgrænset ved brug af CPV-koder, som er det fælles referencesystem i EU's indre marked. Nedestående tabel angiver, hvilke opgavetyper der er inkluderet i dataindsamlingen for de enkelte brancher:

Afgrænsning af brancher i undersøgelsen

<u>Branche</u>	<u>Opgavetyper</u>
Rengøring	Rengøringservice og vinduespolering
Renovation	Affaldsindsamling
Pleje og omsorg	Hjemmehjælp, madservice og drift af plejecentre
Engangsartikler	Produkter til personlig pleje, sanitetsartikler af papir og rengøringsmidler

Laveste pris benyttet hyppigt

Den næste tabel viser, i hvilket omfang stat, kommuner og regioner i 2014 anvendte henholdsvis laveste pris og ØMF som tildelingskriterium i deres udbud. Som det fremgår af tabellen, var det næsten tre ud af ti udbud, der alene blev afgjort på baggrund af, hvilken leverandør der kunne tilbyde den laveste pris.

Tildelingskriterier i udbud 2014

	<u>Laveste pris</u>	<u>ØMF</u>
Rengøring	28 pct.	72 pct.
Renovation	38 pct.	62 pct.
Pleje og omsorg	17 pct.	83 pct.
Engangsartikler	31 pct.	69 pct.
Vægtet gennemsnit	29 pct.	71 pct.

DI-beregninger på baggrund af udtræk fra Tenders Electronic Daily

Stigning i brug af laveste pris

Den nedenstående tabel dokumenterer endvidere, at der fra 2014 til 2015 er sket en stigning på seks procentpoint i andelen af offentlige udbud, der har haft laveste pris som tildelingskriterium på de undersøgte områder. Det betyder, at det i 2015 er mere end hvert tredje udbud inden for de undersøgte områder, der udelukkende er afgjort på baggrund af pris.

Laveste pris anvendes også hyppigt på serviceområder

Tabellen viser desuden, at det særligt er i udbuddet af renovation, at de offentlige myndigheder fokuserer på pris. Men også på de øvrige serviceområder, rengøring, renovation samt

pleje og omsorg, bliver laveste pris i stort omfang anvendt som tildelingskriterium. Det er derfor ikke kun ved mere standardiserede indkøb af engangsartikler, at myndighedernes brug af laveste pris som tildelingskriterium er udbredt.

Tildelingskriterier i udbud 2015

	<u>Laveste pris</u>	<u>ØMF</u>
Rengøring	29 pct.	71 pct.
Renovation	50 pct.	50 pct.
Pleje og omsorg	31 pct.	69 pct.
Engangsartikler	42 pct.	58 pct.
Vægtet gennemsnit	35 pct.	65 pct.

DI-beregninger på baggrund af udtræk fra Tenders Electronic Daily

Prisvægt ved ØMF

I de følgende tabeller er det vist, hvor meget prisen i gennemsnit har vægtet, når ØMF er blevet anvendt som tildelingskriterium. Det vil sige, når kvalitetskriterier også har indgået i de offentlige myndigheders bedømmelse af tilbudsgiverne.

Gennemsnitlig prisvægt på mere end 50 pct.

Det fremgår af nedenstående tabel, at prisen har vægtet mere end 50 pct. for alle de undersøgte brancheområder i 2014. Desuden viser tabellen, at den gennemsnitlige prisvægt er højest for udbuddene på serviceområderne rengøring, renovation samt pleje og omsorg. Det understreger pointen om, at prisen også har en afgørende betydning for de offentlige myndigheders udbud af serviceydelser.

Gennemsnitlig prisvægt ved ØMF i 2014

	<u>Gen. prisvægt</u>
Rengøring	56 pct.
Renovation	63 pct.
Pleje og omsorg	53 pct.
Engangsartikler	51 pct.
Vægtet gennemsnit	56 pct.

DI-beregninger på baggrund af udtræk fra Tenders Electronic Daily

Gennemsnitlig prisvægt ved ØMF i 2015

	<u>Gen. prisvægt</u>
Rengøring	53 pct.
Renovation	58 pct.
Pleje og omsorg	50 pct.
Engangsartikler	46 pct.
Vægtet gennemsnit	53 pct.

DI-beregninger på baggrund af udtræk fra Tenders Electronic Daily

Prisen er også den afgørende faktor ved ØMF

Analysens resultater viser dermed, at selv når de offentlige myndigheder anvender ØMF som tildelingskriterium, er prisen

i gennemsnit den mest afgørende faktor i deres bedømmelse af tilbudsgiverne. Det vil sige, at kvalitetskriterierne typisk har en sekundær betydning for, hvilken virksomhed der vinder opgaven.